

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 212.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, SEPTEMBER 10, 1937

LETO XL — VOL. XL

Japonci v obupnem poskusu za posest Šangaja

Amoj, Kitajska, 9. septembra. Japonska vojaška letala in bojne ladje so danes bombardirale to važno kitajsko mesto skozi dve uri. V nevarnosti je bilo življenje stoterih Amerikancev.

Šangaj, 9. septembra. Mogočito japonsko zračno brodovje je večeraj s pomočjo silnih reflektorjev na japonskih bojnih ladjah obstreljevalo z vse kitajske postojanke pri Šangaju. Japonci so zbrali vso svojo moč, da zlomijo odpor Kitajcev.

Tekom ene ure so Japonci metali tone in tone bomb nad kitajske utrjene postojanke ob Jangtse s sepoo fronti. Vse mesto se je treslo. Več bomb je padlo tudi v mednarodni oddelk mesta Šangaj, ki je začelo na več krajih goreti.

Pozneje, ko se je naredila tema, je začela napredovati japonska pehota s pomočjo tankov in strojnih pušk, ki so sipale neprestan ogenj nad Kitajce. Od morja sem so japonske bojne ladje pošiljale bombe iz ogromnih topov.

Na ta način skušajo Japonci prodreti kitajsko utrjeno črto, na kateri so se dosedaj Kitajci trdovratno upirali in pognali Japonce od časa do časa v beg.

Kitajski vojni minister je sporočil zastopnikom vseh tujezemskih držav, da bodo Kitajci začeli bombardirati vsako japonsko ladjo. Prosil je zastopnike, da povzročijo, da se tujezemske ladje držijo kolikor mogoče proč od japonskih.

12 aretiranih

Zvezni tajni agenti so aretirali dve ženski in deset moških, katere so obtožili nepostavnega posedovanja ali transporta opojne pijače. Med aretiranimi ni nobenega naših ljudi.

Zanimivo potovanje

Mr. in Mrs. Louis Oswald, ki sta se pretekli teden vrnila iz dvamesečnega potovanja po Jugoslaviji, vesta mnogo zanimivega povedati. Ker sta vzela s seboj avto, sta lahko potovala udobno in po svoji volji. Tje sta se peljala s parnikom do Havra, potem pa skozi Belgijo, Nemčijo, Avstrijo v Jugoslavijo. Najzaj grede pa preko severne Italije, Tirolske, Švice in Francije v Havre, kjer sta se vkrcala za pet na parnik. Pravita, da so bili ljudje povsod zelo prijazni, zlasti pa v Nemčiji in da nima imela nikakih sitnosti. Tudi omeljata, da v Evropi ni toliko govorenja o vojski, kot je tukaj.

Stražniki otrok

Te dni je nastopilo svoje mesto 120 stražnikov šolskih otrok, ki bodo pazili na otroke, ko prihajajo v šolo in odhajajo iz nje. Te stražnike so izbrali izmed rešilnih čeb. Stražniki bodo dobivali relief, poleg tega pa \$10.00 na mesec za stroške.

Dom v West Parku

Slovinci v West Parku začnejo pripravljati nedeljo z aktivno kampanjo, da se postavi v njih naselbini nov Dom, ki je v resolnici potreben. V nedeljo popoldne se vrši velika balinarska prireditve, sledilo bo petje in deklaracije. Zvečer ob 8. uri večerje bo govoril sodnik Frank J. Lausche, in Matt Petrovič.

Hitler pomaga Italiji v boju proti sovjetski Rusiji. Zborovanje nemških nacijev

Nueremberg, Nemčija, 9. septembra. Na zborovanju nazijev je imel diktator Hitler bojevit govor, tekom katerega je povzdigoval moč nemške armade in izjavil, da je Nemčija tesno zvezana z Italijo.

Hitler je v govoru obsodil boljševizem kot največjo nevarnost človeške družbe. Govor je prišel v javnost v trenutku, ko vladajo med Italijo in Rusijo skrajno napete razmere radi divjanja submarinov v Sredozemskem morju.

Vse zborovanje nemških nazijev se plete okoli boljševizma. Drugih govorov skoro ni slišati.

Gosenice in vlak

Graz, Avstrija, 9. septembra. — Blizu Friedberga sta morala danes ustaviti dva tovorna vlaka na progi. Ustavljena sta bila od milijonov gosenic, ki so opustošile bližnja polja in sadovnjake, in ki so začele griziti železniške tramove. Preko gosenic je zavozil vlak, nakar je postala proga tako sluzava, da vlak ni mogel naprej. Nad 100 delavcev je bilo poklicanih, da so očistili progo.

Milijon manj otrok je letos v ameriških šolah

Washington, 9. septembra. Zvezni urad za javno vzgojo naznanja, da se nahaja letos v ameriških elementarnih šolah en milijon manj otrok kot v letu 1930, ko je bilo število otrok v šolah najvišje. Računa se, da je letos v vseh ameriških šolah, nižjih in višjih, od 30.200.000 otrok. Toda dočim je število otrok v nižjih in srednjih šolah manjše, je pa število učencev v višjih učnih zavodih jako narastlo, tako da končna razlika ne bo velika. Na ameriških univerzah je letos malo manj kot 2.000.000 slušateljev. Da je število otrok v nižjih šolah nekoliko padlo, pripisujejo nekateri propagandi za porodno kontrolo.

Poroka

V soboto, 11. septembra se poročita Miss Anna Gramc in Mr. Math Poturich. Miss Gramc je hčerka poznane slovenske farmarske družine Mr. in Mrs. Jos. Gramc v Geneva, Ohio, ženin Mr. Poturich je pa iz pionirske hrvatske družine. Poroka se vrši ob 9. uri zjutraj v hrvatski cerkvi sv. Pavla na 40. cesti, poročna slavnost se pa vrši zvečer v Hrvatskem društvenem domu na St. Clair Ave. Mlademu paru iskrene čestitke in mnogo uspeha v življenju.

Otroška paraliza

Dva nova slučaja otroške paralize sta se večeraj pojavila v Clevelandu. Iz Chicage se pa poroča, da so dobili tam večeraj 19 novih slučajev. Toliko slučajev še niso imeli v enem dnevu. V Chicagu so šole še vedno zaprte.

Za ženske

Prosi se vse one žene, ki boste delale v kuhinji ob priliki skupnega nastopa Mladinskih zborov 19. septembra, se gotovo zglasite na seji v petek ob 8. uri zvečer, 10. septembra v S. N. Domu na Waterlq Rd.—Mrs. J. Hrvatin.

Stavkokazi in pošta

Kansas City, 9. septembra. Živež poslan po pošti v neko tukajšnje tovarno, namenjen za delavce, ki vztrajajo pri delu, dasi je razglašen štrajk, ne more biti dostavljen delavcem v tovarni. Tako je odločil Wm. Howes, prvi pomožni generalni poštni mojster v Washingtonu. "Mi ne bomo rabili pismošne kot policiiste ali vojake v delavskih sporih," je rekel Howes. "Prav kakor pismošne ne morejo nositi strojev v tovarne, enako ne bodo prenašali živeža." Omenjena tovarna je obdana s piketi in poštno vodstvo se boji, da bi bil kak pismošna napaden, če bi prihajal v tovarno.

Eden največjih piknikov

Gctovo bo to eden največjih piknikov, ki ga priredi v nedeljo 12. septembra fara sv. Kristine na Špelkotovih prostorih v Euclidu. Kadar ti farani pridejo skupaj, tedaj je gotovo vse veselo in zadovoljno. Ti farani pikniki so znani, da je tam skoro vsak obdarjen s kako stvarjo. Tako bo tudi v nedeljo vsega na razpolago. G. župnik Bombach, ki ima pridne pomagače, je preskrbel, da se ne bo nihče dolgočasil na pikniku. Ker v nedeljo ni drugih takih prireditev, bo gotovo vsakdo pohitel k prijaznim Euclidčanom, da v njih veseli družbi prebije en lep popoldan. Fara sv. Kristine lepo napreduje, a k napredku je potreba pomoči vseh, v tem ali onem cizru. Zato pa v nedeljo vsi farani sv. Kristine, vsi prijatelji od blizu in daleč, oglasite se v nedeljo popoldne na Špelkotovih farmah. Garantira se, da prazni ne boste šli domov, najmanj pa še kislega obraza.

Rev. Coughlin je proti plačilu vojnih dolgov

London, 9. septembra. Rev. Charles Coughlin je danes v razgovoru s časnikarji izjavil, da ima Anglija prav, ker ne plača svojih vojnih dolgov. "Anglija ni porabila posojila, ki ga je dobila v Ameriki za vojne namene, pač pa je zgradila primerne domove za delavce. Sicer je pa večina tega dolga samo na papirju," se je izjavil znameniti radio pridigar.

Dobrodelni davek

Pri primarnih volitvah 28. septembra bodo volivci tudi volili za takozvani dobrodelni davek. Ta davek je bil vpeljan v lansko leto, in ker je veljaven samo za eno leto, ga morajo volivci letos ponovno odobriti. Davek je namenjen za poseben sklad iz katerega se podpirajo potrebne osebe, zapuščeni otroci, bolniki, ki imajo jetiko, slepe osebe in enaki siromaki. Mi priporočamo našim ljudem, da glasujejo za ta davek.

Smrtna kosa

Včeraj zjutraj je umrl v bolnišnici Steve Florjanovič, star 53 let. Bil je samec in zaposlen pri WPA. Stanoval je pri Mrs. Ani Ratkovich, 1009 E. 62 St. Prej je pa stanoval na 6529 Juniata Ave. Pokojni je bil član dr. sv. Jzšipa št. 99 HB. Pogreb se vrši v soboto popoldne ob 2. uri iz pogrebne kapele A. Grdina in Sinovi. Bodi mu rahla ameriška zemlja.

Morrison trdi, da je bila C. I. O. organizacija nepotrebna v delavskih krogih

Washington, 9. septembra. Frank Morrison, veteranski tajnik-blagajnik American Federation of Labor, je večeraj izjavil, da je American Federation of Labor gibčna dovolj, da organizira slehernega ameriškega delavca.

Prvotno je bila samo American Federation of Labor unija. Na konvenciji leta 1935 so delegati te unije z veliko večino odobrili načrte Lewisa za masno organizacijo. Kljub temu pa je Lewis začel na svojo pest novo unijo.

"American Federation of Labor," je dejal Morrison, "je bila prva, ki je začela boj za šolske knjige, ki se dajejo otrokom za-

stonj. Bila je prva proti delu otrok, bila je prva, ki je povzročila, da so ljudje dobili pravico do iniciative in referendumov na političnem polju.

"American Federation of Labor je bila prva, ki je začela zahtevati odškodnino za delavce, ki so se ponesrečili v industriji. Bila je prva z zahtevo po starostni pokojnini, prva v boju za boljše družabne razmere in za druge socialne reforme.

"Boj Lewisa napram A. F. of L. ni povzročil drugega kot razprtijo v delavskih vrstah. C. I. O. unija je popolnoma nepotrebna, ker deli delavstvo v dve sovražni skupini. Čas je, da se delavstvo popolnoma zedini.

Delo za osebe stare nad 40 let

Boston, 9. septembra. Miss Frances Perkins je sinoči govorila o veliki potrebi, da industrije začnejo najemati delavce, ki so stari nad 40 let. Dasi so ti delavci popolnoma sposobni in inteligentni za delo, pa se jih industrije branijo. "To zna upravititi vso našo družabno gradnjo," je izjavila Miss Perkins. Do prihodnjega delavskega dneva bo imela vlada na razpolago dovolj materiala, da dožene kaj je vzrok, da se industrije branijo starejših delavcev. Potem bo pa dolžnost kongresa, da nekaj tozadevno ukrene. V splošnem pa je delavska tajnica izjavila, da je položaj mnogo boljši kot je bil lansko leto ob tem času. Dohodki farmarjev so se letos zvišali za \$284.000.000, in za \$181.000.000 vrednosti se več hiš zgradilo kot leto prej.

Oproščeni piketi

Mestni sodnik Joseph Silbert je večeraj prekalal obtožbo proti štirim piketom ki so bili nedavno tega aretirani v bližini Rayon Mfg. Co., radi spopada na cesti. Da so bili oproščeni na mestni sodnji je vzrok, ker so dotični bili že enkrat obtoženi na Common Pleas sodnji. Nihče ne more v Ameriki za en in isti zločin biti dvakrat tožen ali obsojen.

Pokojni Ludvig Jakoš

V Chicagu je preminul Ludvig Jakoš, star šele 25 let, rojen v St. Janžu na Dolenjskem. Ranjki je bival v Ameriki 24 let. Tu zapušča žalujočo mater Mary Jakoš in štiri sestre, Frances Repič, Mary Tanko, Louiso Bočelin in Amalijo Trebec in več drugih sorodnikov. Pogreb ranjkega se vrši v ponedeljek zjutraj ob 10. uri iz hiše žalosti na 1267 E. 58th St., v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče. Pogreb vodi Fr. Zakrajšek. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja. Naše globoko sožalje sorodnikom.

Zadušnica

V cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd., se bo v petek zjutraj ob 8. uri brala maša zadušnica za pokojno Alice Benčin.

V bolnišnici

V Huron bolnišnico se je podala na operacijo Mrs. Albina Pesec, 18871 Locherie Ave. Želim jo hitrega okrevanja.

Prijatelji narave

Seja Kluba prijatelji narave se vrši v nedeljo pop. na Stuškovi farmi.

Rojstni dan kralja Petra in politični nemiri v domovini

Dunaj, 9. septembra. Štirinajsti rojstni dan mladega jugoslovanskega kralja Petra se je praznoval po vsej Jugoslaviji z največjo slovesnostjo. Pokazalo se je, da četudi ima vlada ministra Stojadinovića mnogo nasprotnikov, pa je mladi kralj priljubljen enako pri Srbih kot pri Slovenih in Hrvatih.

Bengalični in drugi umetniški ognji so bliščali po skoro vseh mestih in vaseh Jugoslavije ob priliki kraljevega rojstnega dneva. Mladi kralj sam se je mudil dotični dan na Bledu, kjer ima kraljeva družina svojo poletensko vilo.

V Belgradu se je vršila ogromna vojaška parada, kateri so prisostvovali vsi trije regenti in celotni ministarski kabinet. Narodni patriarh Dositej ni bil navzoč, ker mu ni dovoljeno govoriti s člani vlade, ki so bili izobčeni iz Cerkve.

Enemu izmed narodnih poslancev, ki je bil izobčen, se je posrečilo vtihotapiti se v pravoslavno cerkev, kjer se je vršila služba božja za kralja. Toda kmalu so ga spoznali in prepodili iz cerkve. Mnogiža je kričala za njim: "Doli z izdajalcem!"

Kralj Peter je bil s svojo materjo in obema bratoma pri službi božji v katoliški župni cerkvi na Bledu.

35-letnica

V soboto 11. septembra slavi največje društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote, dr. sv. Janeza Krstnika št. 37, 35-letnico svojega obstanka. Tozadevna proslava se vrši v S. N. Domu. Mnogo je še med živimi društvenih sobratov, ki so delovali pri društvu pred 35 leti. Gotovo se bodo odzvali zaeno z mlajšimi svojimi brati, in pripeljali s seboj tudi svoje družine in prijatelje. Odbor se je zelo potrudil, da bo postregel vsem gostom v vseh ozirih prvovrstno. Igral bo Ray Blue Barons orkester. Vstopnina k veselici je samo 25 centov. Pridite vsi člani društva s svojimi družinami in pripeljite tudi svoje prijatelje, da se pomenite v domačem krogu kaj in kako je bilo tekom 35 let, odkar obstoji društvo sv. Janeza Krstnika.

Pogreb ranjkega Savnika

Porčca se nam, da se pogreb umrlega Vincent Savnika ne bo vršil v soboto, pač pa v ponedeljek iz hiše žalosti na 7507 Aberdeen Ave., pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi ob 8:30 zjutraj. Pripomnimo naj še, da je bilo deklško ime soproge ranjkega Novak in da je soproga doma iz Gradenca, Hinjska fara.

Za McWilliamsa

Demokratski kandidat za župana John McWilliamsa si je zagotovil podpore od The City zens kluba v 24. vardi. V klubu sicer republikanci, toda nikakor ne bodo volili za republikanca Burtona.

Vardni vodja na delu

Mr. John L. Mihelich, slovenski odvetnik in vardni vodja 23. varde, se je podal v Columbus, kjer ima sestanek z guvernerjem radi lokalnega položaja v vardi.

* Radi vojnega stanja so vse šole na Kitajskem zaprte.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
2117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class mail January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 212, Fri., Sept. 10, 1937

Sodnik Lausche in razporoka

Moderno zlo — razporoka, se je razpaslo med ljudmi v Zedinjenih državah zlasti tekom zadnjih petindvajsetih let, odkar so gotovi ljudje izgubili zavest o svetosti zakona in družinskega življenja, odkar mož ali žena ne moreta imeti najmanjšega potrpljenja eden napram drugemu, in odkar so razne postave, deloma pa sodnije zelo olajšale razporoke.

Cerkev ni nikdar odobraval razporoko, pač pa jo je napadala in odklanjala. Le v izrednih slučajih dovoli Cerkev ločitev dveh zakoncev, toda pod pogojem, da se ne more eden ne drugi poročiti, dokler ostane eden ali drugi pri življenju. Tako je ostalo tudi v nekaterih državah na svetu, dočim opazujemo, da ravno v državah, ki so zavrgle svetost zakona, ki so pogazile vero, najbolj cveti razporoka.

V Rusiji danes n. pr. zadostuje, da gre eden ali drugi zakoncev pred gotovega uradnika, pred katerim izjavi, da ne želi več biti skupaj z drugo zakonsko polovico. Naredi se podpis in oba zakonca sta "prosta," da zopet lovita druge, se zopet poročita in čez nekaj tednov ali mesecev, ko sta se naveličala eden drugega, zopet gresta narazen. V resnici prav živalsko življenje!

Ne rečemo, da je v gotovih slučajih razporoka potrebna iz tega ali onega vzroka, toda ti slučajji so silno redki. Poglavitna potreba za dober zakon je, da se mož in žena temeljito poznata eden drugega, da si eden drugemu lahko pogledata v dno duše. A največkrat se pripeti danes, da se dva n. pr. seznanita na plesu, v gledališču ali celo v gostilni. "Zaljubita" se, in po par tedenskem ljubimkanju hitita pred pristojno oblast, kjer dobita permit, in poroka je gotova.

Pa le prekmalu pride kes in — spoznanje, da nista eden za drugega ustvarjena, da je oba gnala bolj strast kot pa potreba po zakonskem življenju v zakon. Taki zakoni niso nikdar srečni in se večinoma končajo z razporoko. Če sta zakonca, sama, se še nekako prenese, toda gorje, kadar so mladoletni otroci v družini. Večkrat se vrši za nje boj po sodnijah, tepejo se za nje sorodniki, tisoče otrok je oddanih v sirotišnice, tisoče jih pride pod slabo nadzorstvo, in tu imamo ustvarjene zločince, potepuhne, roparje in morilce!

Tudi v Clevelandu se je zadnje čase vpeljala manija razporok. Vzrok je, ker zakonci za vsako malenkost hitijo na sodnijo in prosijo za razporoko, namesto da bi zakonca nekoliko potrpežljivo, prešla vsak svoje napake in bi si tako ohladila prvotno jezo, nakar bi se zopet združila, ako prevladuje resnična ljubezen med njima.

Drugi vzrok za številne razporoke v Clevelandu so bili dosedaj premeški, razmišljeni sodniki, ki se niso v stvar poglobili, pač pa delili razporoke kot se delijo šolska spričevala otrokom ob koncu šolskega leta. Ni čuda, da je bilo v enem samem mesecu na sodniji do 500 prošenj za razporoko, ker so zakonci vedeli, da razporoko v 99 slučajih izmed sto tudi dobijo.

Temu bo vsaj deloma naredil konec naš sodnik Hon. Frank J. Lausche, ki bo prihodnje mesece predsedoval na sodniji, kjer se delijo razporoke. Tozadevno je sodnik Lausche naredil poseben program, katerega se bo tekom svojega termina tudi držal.

Prvič ne bo takoj verjel prositeljem za razporoko, ki pridejo z malenkostnimi pritožbami za razporoko. Sodnik Lausche bo hotel dognati, koliko je resnice na pritožbah od strani zakoncev. Zahteval bo dokaze, ne samo pritožbe. To bo spravilo marsikatero zakonca v neprimerno in prošnja bo odklonjena.

Poleg tega je sodnik Lausche odredil, da prošnje za razporoko ne bodo zasllišane tekom šestih tednov od dneva, ko so bile vložene na sodniji, pač pa bodo morali prošnje za naprej čakati polne štiri mesece, predno jih bo sodnik vzel v pretes. Štiri mesece je precej dolga doba, da se zakonska premislita in mogoče umakneta svoje tožbe.

Te in druge reforme ima v mislih sodnik Lausche ob nastopu svojega važnega urada. Želimo mu iskreno, da se mu njegove dobro misleče reforme posrečijo v blagor in večji sporazum za človeško družbo.

Kaj pravite!

Nek Parižan prerokuje, da bo nastopil konec sveta na 20. septembra 1937. Upajmo, da bo lep jesenski dan in da ga bomo uicali pri najboljšem zdravju.

Vse je pripravljeno! Zaloga šrapnelov in granat visoko nakupljena. Takoj po Delavskem prazniku se je odprl ogenj na vseh frontah in pričela se je tista ljuba kampanja, ki bo tresla temelje našega Clevelanda. Po treh tednih bo bojna vihra pojenjala in potem si bomo celili politične rane. Tako je in tako bo, dokler bo svet stal.

Če si kdo domišlja da je Napoleon, in se v tem nihče ne strinja z njim, pride navadno v norišnico. Če se pa ljudje z njim strinjajo, postane diktator.

O podpredsedniku Zed. držav Garnerju gre glas, da nikdar ne zine, dokler nima res kaj pametnega povedati in še takrat — molči. To je vzor pravega podpredsednika.

BESEDA IZ NARODA

Združeni mladinski pevski zbori

Zgodovina mladinskih zborov v Clevelandu se je pričela dne 30. junija 1934, ko je pevovodja Louis Šeme objavil v obeh lokalnih listih, da naj se prijavi otroci, ki imajo veselje do petja. Namen je bil nabrati kakih 15 mladih pevcev in pevk, da jih izvežba za radio, javne in druge nastope, toda takoj prvega vpisovanja se je udeležilo preko 160 otrok. Tako pevovodju ni ostajalo drugega kot da je ustanovil mladinski zbor, kar je bila že od nekdaj njegova želja. Prva vaja tega mladinskega zbora se je vršila dne 24. avgusta 1934 na domu g. Šeme-ta. S spretnim vodstvom in sijajnim zanimanjem mladih pevcev in pevk so dne 16. septembra 1934 priredili svoj prvi koncert. Kdo se ne spominja tega koncerta? Vso prireditev je vodil sam pevovodja s pomočjo zvestega prijatelja Mr. Antona Ferfolia. Mr. Ferfolia se je mnogo prizadeval za to prvo prireditev "Slavčkov." (To lepo doneče ime ptic, jim je izbral pevovodja sam, v znak zadovoljstva njihov zvrstjenosti). Ni moj namen v dopisu imenovati poštvovalne in delavne moči zborov, ker bi vzele to preveč prostora. Toda ker je bil zbor "Slavčki" prvi zbor in ker je bil Mr. Anton Ferfolia kot desna roka pevovodju, in je tako vestno opravljal svojo nalogo in točno nadzoroval potek cele prireditve, se mi je zdelo potrebno omeniti tega rojaka, ki je veliko pripomogel, da nam je danes mogoče pisati zgodovino mladinskih zborov. Z delom na prireditvi so pomagali nekateri izmed staršev in pa prijatelji. Štela sem si v čast, da sem mogla pomagati pri prvi prireditvi tako pomembne skupine. Da je koncert sijajno uspel, mi ni treba pisati.

Fosetniki iz vseh lokalnih naselbin so napolnili dvorano. Komaj se je dvignil zastor in se je prikazala lepa, mlada, zdrava kipeča skupina, že so se rosila očesa, kajti to je bilo nekaj čisto novega, čisto drugačnega. Ob ukazu pevovodje so Slavčki glasno in korajžno zapeli kot da so se vežbali že leta in leta in ne samo dobrih šest tednov. Že zbor s prvo pesmijo je očaral poslušalce, da so strmeli neverjetno predse. Kdo se ne spominja potem nastopov solistov, duetov, itd?

Tedaj po koncertu sem se čudila in razmišljevala in še danes ne razumem zakaj niso prejeli "Slavčki" in njihov poštvovalni vodji nobenega priznanja ali zadoščenja. Lokalna časopisna sta molčala kot da je minula kaka navadna zabava. Eden izmed časopisov je celo priobčil na prvi strani stavek "Resnici na ljubo," kateri je takorekoč stavil Slavčke s pevovodjem vred v nekako slabo luč. In na vse to so starši ostali mirni in molčali, niso se mogli zbrati, da bi protestirali, čeprav se je godila krivica njihov malčkom. Mogoče je bilo bolje tako, toda pozabi se pa težko taka dejanja in posebno ob prilikah obletnice se človek rad spominja preteklosti.

24. septembra 1934 je g. Šeme sklical prvi sestanek staršev. Izvolil se je odbor, ki je prevzel nadaljnje vodstvo ustanovljenih "Slavčkov." "Slavčki" so slavili in napredovali, sestojali so iz mladih pevcev in pevk širom Clevelanda in to je dalo povod, da se je porodila ideja v drugih naselbinah, da ustanove svoje zборе. Prva je bila collinwoodska naselbina, ki se je zavzela. Imeli so sicer slovensko šolo in organizirali so pevski oddelek, v katerega je pristopilo preko 200 otrok. Dne 1. januarja 1935

so že priredili koncert. Ljudstvo je odšlo iz koncerta v zadovoljstvu in zbor je lepo napredoval. Pred kakim letom dni so iz raznih razlogov starši razšli željo za samostojen zbor, in želja se jim je izpolnila. Sedaj lepo deluje zbor pod vodstvom staršev.

Približno ob istem času kot Collinwood se je zavzela euclidska naselbina ali bela Ljubljana in ustanovila mladinski zbor, katerega so imenovali "Škrjančki." Januarja meseca 1935 se je vršil njihov prvi koncert, ki je še bolj vzpodbudil rojake in rokinje te naselbine, da so delovali, da je danes mladinski zbor "Škrjančki" eden največjih.

Oktober meseca 1934 so bili ustanovljeni "Kanački" v Jutrostanu naselbini v Newburghu. Pri prvem koncertu je nastopil preko 100 fantkov in deklic. Med "Kanački" vlada veliko zanimanje za obstoj in napredek zbora in jih ne vznemirja hladnost staršev. Mladinski zbor "Kanački" je bil prvi, ki je izbral iz svoje srede upravni odbor in pričel vzdrževati svoje seje. Pozneje so storili isto tudi ostali zbori, tako da danes vsi obdržavajo svoje seje, kar povzroča mnogo zanimanja. "Kanački" obdržavajo seje v slovenščini in so imeli ob več prilikah goste, pevovodje, sodnika Lausche in starše pevcev in pevk drugih zborov, ki so jim čestitali in hvalili njih delovanje. Njih koncerti naj vam pa služijo v dokaz pevskega napredka.

Nekoliko pozneje je bil ustanovljen mladinski zbor na Holmes Ave. Obstojal je že cerkveni mladinski zbor, toda želeli so si še en mladinski zbor, ker o uspehu so bili zagotovljeni. In res, zbor skozi ves čas lepo napreduje in je v ponos naselbin. Je najmlajši izmed zborov, toda je eden najboljših.

V vseh ozirih smelo pišem, da so vsi zbori lepo napredovali. Pevovodja, Louis Šeme, je še kot Lorainčan dne 9. julija 1933 vodil skupne pevске zборе, pri katerih je sodelovalo 8 clevelandskih zborov in lorainški zbor "Naš Dom," ki, žal, več ne obstoja, na vrtnem koncertu, ki se je vršil na društvenih prostorih na Recher Avenue. Prireditve je bila nad vse uspešna, toda ni bilo mogoče zediniti te skupine za enake ponovne nastope.

Pevovodja, še vedno navdušen za skupne nastope, je uvidel, da je z odraslimi zbori to nemogoče, zato je izrazil željo za skupen nastop mladinskih zborov in sklical sestanek odbornikov zborov na svojem domu dne 4. novembra 1934. Spomin na petje skupnih odraslih zborov je navdušilo zbrane za stopnike in odbornike za tak nastop. Kmalu po sestanku so zbori pričeli z učenjem in odbor s pripravami za koncert Združenih mladinskih pevskih zborov, pri katerem so sodelovali prvi štirje ustanovljeni zbori, in vršil se je dne 8. septembra, 1935 v mestnem auditoriju. Udeležba ni bila posebno velika, toda koncert je dobro uspel.

Dne 14. junija 1936 se je vršil drugi skupni nastop in to vrtni koncert v beli Ljubljani, pri katerem so sodelovali vsi zbori. Tudi ta skupna prireditev je povoljno izpadla in nadaljevalo se je zanimanje in navdušenje za nastope Združenih mladinskih pevskih zborov.

V nedeljo dne 19. septembra 1937 se vrši tretji koncert Združenih mladinskih pevskih zborov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Lepo urejen program prekaša vse prej-

šnje, četudi se nam je zdelo to nemogoče.

Udeležite se tega koncerta, ki zna biti zadnji te vrste, in ne zamudite prilike slišati krasno slovensko pesem iz grl 500 zbranih malčkov.

Anna Traven.

Proslava 35. obletnice

Letos obhaja eno izmed najstarejših, pa tudi eno najmarkantnejših društev, društvo sv. Janeza Krstnika št. 37. JSKJ, svojo 35. letnico obstanka. 35 let ni posebno dolga doba, a dolga pa je za društvo kot tako. Koliko je bilo organiziranih pozneje, pa jih danes ni več — razpadla so.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ je najstarejše društvo izmed številnih društev, spadajočih k J. S. K. J. v naselbini. Vedno je bilo naklonjeno narodu koristni stvari ter prav rado podpiralo na desno in levo, dajalo iz svoje blagajne za narodni dom, za cerkev, za kulturni vrt, pevske in dramske društvo, ter drugim, ki so se obrnili na to društvo. Pri tem pa je društvo ostalo lepo skromno, ne da bi se hvalilo, kaj vse je napravilo za naselbino. Ne predovalo je v najboljši harmoniji ter raslo v članstvu in blagajni. Danes je največje društvo pri J. S. K. Jednoti. S ponosom lahko gleda nazaj, z zavestjo, da je storilo za procvit našega naroda vse, kar je pač moglo. To dokazuje, da je blagajna društva bolj na nizki stopnji. To pa zato, kot sem že omenil ker je vedno in vedno dajalo in menda je ni bilo prošnje ali podjetja, kateremu bi to društvo odreklo finančno podporo.

V soboto 11. septembra praznuje 35. letnico svojega obstanka s prireditvijo v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju, čigar delničar je in sicer z nekaj tisočaki. Slovenski narod je vabljen, da pride na to prireditev oziroma veselico društva sv. Janeza Krstnika št. 37 J. S. K. J. Veselica bo zvečer, pomnite, v soboto 11. septembra. Pridite, obiščite člane tega društva, ki so bili vedno naklonjeni prav vsem brez izjeme in dajte priznanje temu društvu za njegovo poštvovalnost in pa za tako lep obstoj društva.

Rojaki in rojakinje! To društvo sv. Janeza Krstnika v resnici zasluži, da ga obiščete na označeni večer v S. N. D. Brez pretiravanja rečeno: zasluži. Odzovite se in pridite in izkažite se hvaležno temu pionirju slovenske metropole. Na svidenje 11. septembra v S. N. Domu. Jože Grdina, član.

Dolenjske Toplice

Tudi v Dolenjskih Toplicah je letos sezona na svojem vrhuncu. Obiskujejo jih ne samo domači gosti iz Ljubljane, Zagreba in Belgrade — tudi gostje iz Italije, Avstrije in Nemčije prihajajo. Da, celo več gostov rojakov iz Amerike je prišlo semkaj na turo.

Vsi so hvaležni topliški termi, ki jim lajša bolečine in zdravi težke bolezni. V Dolenjskih Toplicah zdravi izključno samo termalna voda in ni nikakih posebnih pripravkov — ne elektrike, ne inhalacije, ni nobenih aparatov, ne vbrizgavanja zdravil. Samo termalna voda zdravi, a ta zdravi sigurno! S tem dobiva terma svoj priznani sloves. Da se more njena izredna zdravilna moč popolnoma uveljaviti, zato so vse kopaliske naprave neposredno na izvirkih. Terma jih polni z lastnim pritiskom. S tem ne izgubi niti trohice termalnih plinov, kot je to primer v drugih kopalščih, kjer dovajajo termalno vodo v baze po ceveh. Gosti se kopljejo v takšni vodi kot prihaja iz zemeljske globine, ki ima ravno človeško temperaturo in je ni

treba ne segrevati ne ohlajati.

Toplice so sedaj polne gostov. Na številnih sprehodih po parkih in gozdovih srečaš goste zadovoljne s kuro in občudujoče lepo topliško okolico. Dolenjske Toplice imajo vse pogoje, da se razvijejo naprej v moderno kopaljšče. Poleg sprehodov v lepi okolici je predvsem zdravilna terma neizčrpen zaklad. Njena množina je izredna, njena temperatura je najugodnejša, njena zdravilna moč je edinstvena med vsemi kopaljšči te vrste. Zato govori pravljica o zdravilnem duhu, ki prebiva samo v izviru, ki ne samo zdravi, ampak tudi pomlajuje.

IZ DOMOVINE

—Novi grobovi. V Kamniku je umrl ugledni posestnik g. Valentin Benkovič. Pokojni je bil vzoren katoliški mož, skrben oče in dober gospodar.

—V Ljubljani je umrl g. Božidar Valenta, šolski ravnatelj v p.

—Vrbljene pod Krimom. V starosti 76 let je mirno v Gospodu zaspal g. Martin Furlan st., posestnik in gostilničar.

—V Salo ob Gardskem jezeru je nenadoma umrl jeseniški zdravnik, gospod dr. Franc Kogoj, star 71 let. Skoro celo dobo svojega javnega udejstvovanja je preživel na Jesenicah. Pokojnika so kot zdravnika in iskrenega človeka spoštovali vsi. Posebno je bila znana njegova očetovska ljubezen do bolnikov in usmiljenost do revežev.

—V Kašteljskem zalivu sta utonila. V nedeljo je v Kašteljskem zalivu huda nevihta zajela ladjico, s katero so se peljali z izleta upokojeni uradnik ljubljanske Poštne hranilnice 62-letni Josip Klemenčič, njegova žena Berta in neka Dunajčanka. Nenadno se je ladjica začela polniti z vodo. V smrtnem strahu je skočila Klemenčičeva v vodo, njen mož pa za njo. Ko so izletniki, ki so se peljali v motornem čolnu, videli, kako se Klemenčičeva borila z valovi, so jima pohitili na pomoč in so ju potegnili iz vode. Z umetnim dihanjem so ju skušali obuditi, a ves trud je bil zaman, kajti Klemenčičeva sta bila že mrtva. Menda ju je v vodi zadela kap.

—Smrt najstarejšega Jugoslovana. Naši javnosti gotovo ni znano, da je pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu živel 120-letni očanec, ki je bil menda najstarejši Jugosloven. Je to leta 1818. rojeni posestnik Ivan Kura, ki je te dni umrl. Starček je bil do zadnjega izredno zdrav in čil. Njegovega pogreba se je udeležila ogromna množica ljudi.

—Voznikova smrt med vozovi. Iz Puterhofa je peljal Janez Tolar iz Persovč pri železnikih, težko naložen voz hlovod proti Tržiču. Pri žagi Franca Megliča mu je prišel nasproti s praznim vozom hlapec Oton Bergant, zaposlen pri Ferdinandu Kokalju pri Tržiču. Tolar je šel po levi strani ceste in prišel med oba voza, ki sta šla drug ob drugem. Nesrečnika je stisnilo čez spodni del života in je obležal nezavesten. Poklicani zdravnik je ugotovil hude poškodbe spodnjega

telesu. Ponesrečenega Tolarja so hitro peljali v ljubljansko bolnišnico, a že med prevozom je umrl. Pri tej priliki naj omenimo čudno igro usode. Na Vidov dan je voznik Tolar na isti način do smrti poškodoval dijaka Sajoviča od Sv. Ane, ki ga je njegov voz tako močno pritisnil k zidu, da je nesrečni deček kmalu nato umrl. Tolar je bil oproščen, ker njegova krivda ni bila dokazana.

—Dva mlada človeka v smrt. Nedavno sta odjeknila pri lese-nem križu, ki stoji nad Sv. Mar-jeto ob Pesnici dva zaporedna strela iz puške, ki sta vzbudila veliko pozornost pri ljudeh. Več oseb je šlo h križu pogledat, kdo strelja. Tam se jim je nudil strašen prizor. Našli so dva mrliča, moškega in ženskega s popolnoma razstreljenimi glavami. Ženska je sedela naslonjena ob križ ter je imela celo naročje možganov, namesto glave pa je zijala samo strašna rana, iz katere je lila kri. Tudi možki, ki je ležal pet korakov od križa, je imel namesto glave razmesarjeno kepo kosti, mesa in krvi. Najpreje je z lovsko puško ustrelil žensko, nato pa še sam sebe. Strel pa je oddal na ta način, da je privezal na petelina vrstico, ki si jo je nato navezal na noge ter sprožil. Moški je 26-letni Eme-rik Čuš iz Maribora, za žensko pa se je ugotovilo, da je to delavka iz tekstilne tovarne Doctor in drug Štefka Beržol iz Maribora. Čuš se je nedavno vrnil iz mari-borske kaznilnice, kjer je prese-del zaradi razbojniškega napada dveletno kazen. Živel je potem pri sorodnici Julijani Kranjc v Vukovju. Prihajal pa je veliko-krat v Maribor, kjer se je spo-znal z Beržolovo. Kljub temu, da je imel za seboj burno prete-klost, se je dekle zagledalo v fan-ta in ga pogostokrat obiskovalo pri Sv. Marjeti, kjer sta se kla-tila po okolici. Njuno življenje ni bilo ravno vzgledno in je ob-čina pozvala Čuša, naj se odstra-ni iz občine, kar je tudi obljubil. V tork se je celo prišel odjaviti. Včeraj pa se je naenkrat poja-vil v družbi Bržolove pri Sv. Mar-jeti, obiskal Bržolove ter vzel pri njih lovsko puško. S pu-ško na rami se je potem podal z Beržolovo h križu nad Sv. Mar-jeto, kjer je ustrelil najprej njo, potem pa še sebe.

—V Ljubljani: v Marijanišču je umrla sestra M. Gervazija Pirc. Pokojna je 26 let delovala na tem zavodu in vzorno oskrbovala vrt.

Če verjamele al' pa ne

Meščan se je vozil po farmah in pri tem povozil farmarju kokaš. Kot pošten človek, je avto ustavil in stopil k farmarju v hišo, da mu plača odškodnino za kokaš, rekoč: "Ali ste zadovoljni, če vam dam en dolar in pol za povozeno kokaš?"

"Veste, stvar je taka," odvrne farmar, "za kokaš bi že zadostovalo. Ampak imam petelina, ki mu je bila nesrečna kokaš tako pri srcu, da mi bo od žalosti poginil, ko bo zvedel za nesrečo. Zato mi morate plačati tudi petelina, torej znaša račun \$3.00."

Letalski oddelek armade Zed. držav uči vojake, kako se ravna z nevarnimi bombami. Na sliki vidite, kako z žerjavom dvigujejo 2.000 funtov težko bombo, kakršne spuščajo iz letal na sovražnika. Takale stvarca že precej ro-pota, kadar se razleti.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namiznem tiskarstvu K. Maza

"Torej vas je vsega deset? Ste pač zelo zaposleni?"

"Zelo! Ljudje so hudobni. Zločinci nam ne dajo miru. Še spati ne utegnemo. Dan in noč letamo za njimi."

"Da! In pravkar smo te sredi tistega letanja iznenadili in zmotili, kajne?"

Moje zbadljive besede ga niso niti najmanj razburile. Ravno nasprotno je razlagal:

"Tekam in letam, da sem že ves poten."

"Vidim!"

"Seveda letam za zločinci le v mislih."

"A tako!"

"Da. Misli so namreč hitrejšje ko noge. In zato mi tudi noben zločinec ne uide."

"Prav izvrstne nazore imaš o svojih dolžnostih!"

"O, z vso potrebno resnobo izvršujem svoj posel! Saj to je tudi moja dolžnost."

"Pravkar si torej zasledoval zločince?"

"Da."

"Seveda le v mislih?"

"Tako je! In ugnal ga bom."

"Koga?"

"Te mar briga, koga zasledujem?"

"O prav nič."

"Čemu torej povprašuješ?"

"Ker si mi všeč in ker vidim, da se lahko od tebe še mnogo naučim."

"Tudi jaz vidim, da si pameten človek in zelo olikan in da poznaš življenje."

"Si iz Strumice?"

"Ne."

"Odkod pa?"

"Iz daljine dežele, ki leži na zapadu."

"Aha! Poznam jo, tisto deželo! Indija se ji pravi."

"Izvrstno si podkovan v zemljepisju! Misliš sem, da leži Indija drugje?"

"Ne. Zapad je v Indiji. Kajti Indija je edina dežela, ki je v njej lahko leži zapad, drugje ni prostora za njo."

Ampak dejal si, da nisi od tod. Zato mi veleva dolžnost, da te vprašam po potnem listu. Ga imaš?"

"Seveda."

"Kje?"

"Tule v žepu."

"Pokaži ga!"

Mirno je obležal in ravno dušno pihal svoj čubuk. Čakal je seveda, da bom razjahal in stopil k njemu. Kar pa mi seveda niti na misel ni prišlo. Obsedel sem, pustil potni list v žepu in vprašal:

"Ali bi ne vstal in stopil bliže?"

"Čemu?"

"Da pogledaš moj potni list."

"Ne, tega ne storim."

"Ne?"

"Žalil bi svoje dostojanstvo."

"Čisto prav! Pa tudi jaz ne smem in nočem razžaliti svojega dostojanstva."

"Zadeva je seveda taka, da je treba vprašati, čegavo dostojanstvo je večje, moje ali tvoje."

"A tako? In čegavo misliš da je večje?"

"Moje vsekakor."

"Kako ti?"

"Kawwas sem, v službi padishahov sem. Ti pa si tujelec. Razen tega leži tvoja domovina na čisto napačnem zapadu. Sodi torej, da je vse na tebi napačno. Tudi tvoj potni list je najbrž napačen. In da bi vzel v roke tak napačen potni list, za to niti s prstom nočem geniti, kaj šele da bi vstal."

Nasmejal sem se.

"Nedosegljiv in zgleden uradnik si! Nazori o tvojih dolžnostih so tako izvrstni, da bi človek rekel, sam prerok ti jih je narekoval!"

"Če misliš, da je tako, pa razjaha in pokaži svoje papirje!"

Res sem razjahal, poiskal srebrni novc za deset piastrov in mu ga dal.

"Tole je moj potni list."

Radoveden sem bil, ali res niti "s prstom ne bo genil." Pa je

2.

Še celo roko je iztegnil, vzel denar, ga ogledoval, obraz se mu je zasvetil v prijetnem iznenadenju in nazadnje je vzel še tudi čubuk iz ust.

"Deset piastrov?" je vzkliknil. "Je res?"

"Saj vidiš, da je res!"

"Kaj takega se mi še v vsem življenju ni pripetilo! Niti tistikrat ne, ko sem služil v Stambulu."

Effendi, odlične navade imaš, odličnejše, nego sem si mislil! Dosegel si najvišjo stopinjo izobrazbe in vrata raja ti bodo široko odprta, ko pride tvoja ura."

"Meniš torej, da je tale potni list dober?"

"Jako dober je! Ni napačen, kakor sem mislil."

Ali ne bodo tudi tvoji tovariši pokazali svojih potnih listov?"

"Ni treba."

"Kako da ne?"

"Le pogledaj si tisti list natančneje! Dovolj velik je, za nas vse zadostuje."

"Škoda! Padishah bi naj zapovedal, da se mora vsak tujelec izkazati s takim potnim listom."

"Morebiti bo kedaj tako zapovedal. Zaenkrat pa bo veljalo, kakor sem rekel."

Torej v Stambulu si služil?"

"Da."

"Kako dolgo?"

"Mnogo let."

"Od kedaj si nastavljen v Strumici?"

"Štirinajst dni bo, kar sem prišel."

"Štirinajst dni šele? Potem seveda je umljivo, da ne poznaš tegale mojeja spremljevalca."

Pokazal sem na Ibareka."

"Ali je iz Strumice?"

"Čisto blizu tod je doma. Kakor vidiš, nismo vsi tuji. Ali smemo dalje?"

Svojega vprašanja nisem mislil resno. Slutil sem, kaj pomenja kawwas v goščavi. Da ga je namreč strumski kadi poslal "na lov" za tatovi, ki so okradli Ibareka, in da je svojo nalogo seveda reševal po svoje. Rad bi bil zvedel, kaj vse je še ukrenil kadi v zadevi tavine.

Res mi je kawwas povedal:

"Lahko odpotujete. Lahko pa tudi še nekoliko ostanete. Rad se pogovarjam z ljudmi, ki me razveseljujejo s svojim olikanim obnašanjem."

"Tudi mene veseli, da sem našel takega pametnega in uvidevnega moža. In zato bom še ostal, da se pogovorimo."

Ali smem zvedeti, kdo je tisti, ki si za njim tako naglo dirjal v mislih, da si ubožec že ves poten?"

"Rad bi ti ustregel in ti povedal, pa ne morem."

"Kako da ne? Nisem še opazil, da bi ne mogel govoriti."

"O pač! Več, če človek ves dan leta in dirja, se spoti in utruji in sape mu zmanjka. Ali nimaš ničesar, kar bi nekoliko jezik ohladilo?"

Zelo dobro sem razumel, na kaj meri. Bil je vsekakor v dobri šoli za časa svojega službovanja v Stambulu in se je razumel na pota in načine, ki se po njih pride do bagšiša.

Vprašal sem ga:

"Kaj pa misliš, da bi ti najboljše ohladilo jezik?"

"Hladna kovina, na primer srebro. Srebro prav izdatno hladi."

"Kako velik pa mora biti tisti kos hladnega srebra?"

"Tako velik bo zadostoval, kakor je na primer novc za pet piastrov."

Ranger Alfred Clayton, je bil eden izmed dvanaestih, ki so zgoreli v gozdnem požaru v Shoshone okraju. Pri tem požaru je zgorelo 1500 akrov gozda.

Kandidat McWilliams je otvoril živahno kampanjo

Cleveland. — županska kampanja v Clevelandu, ki je bila vse doslej nekako hladna je oživila sinoči, ko je nastopil demokratski kandidat John McWilliams s prvim večjim govorom, v katerem je napadel sedanjo mestno administracijo.

McWilliams je govoril v Vernovay dvorani na Buckeye Rd. V dvorani je bilo 800 poslušalcev. Je dejal McWilliams: V letu 1835 so govorili, kako bi uravnavali Cuyahoga reko. In še danes govorijo in držijo roke križem. Mesto Cleveland je danes brez vsakega progresivnega vodstva.

"Priznati se mora," je nadaljeval McWilliams, "da sedanja administracija ni absolutno ničesar naredila za napredek Clevelanda ali za pobijanje depresije. Kar smo dobili je vse prišlo iz Washingtona, s pomočjo Roosevelta.

"Sistem parkov, olepšanje jezerskega obrežja, odvodni kanali, poplave cest, vse to dolgujemo demokratski upravi v Washingtonu. Sedanja administracija je mirno gledala in storila ničesar.

Sedanega župana Burtona podpira angleško časopisje, toda demokratsko stranko podpira ves narod. Danes ni nobenega spora več med demokrati. Čas je torej, da se povrne mesto Cleveland k principom Tom L. Johnsona.

"Pred dvema letoma je bil Burton 'neodvisni kandidat.' Kakor hitro pa je bil izvoljen je slekel neodvisno suknjo in oblekel republikanski frak. In tekom zadnje kampanje je napadel istega Roosevelta, ki je toliko storil za Cleveland."

ONEVNE VESTI

Dom predsednikovskega sina izropan

Washington, 9. septembra. Ko sta bila James Roosevelt, sin predsednika, in njegova soproga večeraj odsotna iz stanovanja, so prišli roparji v hišo in vse premetali. Ukradli so uro in nekaj zlatnine.

Se je mrtev zgrudil na grobu svojih staršev

Baltimore, 9. septembra. Claud Perry se je večeraj odpeljal iz Mcknton, Md., v to mesto, da položi cvetje na grob svojih staršev, ki so umrli pred sedmimi leti. Ko je stopil k grobu je dobil na njem ležati svojega brata Johna mrtvega. Poleg njega je ležal revolver.

Japonci preslabi, da s sedejo Filipine

Washington, 9. septembra. — Če Japonci zmagaajo v sedanji borbi s Kitajci, ali če so poraženi ali če ostane bitka neodločena, na vsak način bodo Japonci za desetletja preslabi, da bi zasedli Filipinsko otočje, ki postane leta 1940 popolnoma svobodno. Japonska finančna in ekonomska sila je namreč padla, in nadaljevanje vojne s Kitajsko bo Japonsko še bolj oslabilo. Splošno mnenje vojaških krogov v Ameriki je, da so Filipinci varni pred japonskim vpadom.

12 let staro dekle je dobilo otroka

Watertown, N. Y., 9. septembra. — Dvanajst let stara Leona Backus je pravkar porodila 9 funtov težko deklico. Oče je star 18 let. Po poroki so mlado nevesto oddali v državni zavod, kjer je povila dete.

Milijonski "dolgi" poravnani v tisočakah

Washington, 9. septembra. Med zastopniki 24 parobrodskih družb in med mlado je prišlo do poravnave. Družbe so zahtevale od vlade \$75.000.000 za prevoz pošte po morju. Sedaj je stvar poravnana in vlada bo plačala družbam samo \$935.000.

MALI OGLASI

Išče se delavca za farme. Vzame se le one, ki imajo skušnje. Plača po dogovoru. Zglasite se na 1086 E. 71st St. (214)

Štiri sobe se dajo v najem. Vse na novo dekorirano. Vprašajte na 6301 Glass Ave. (Sep. 10, 13.)

NAŠE POSEBNOSTI

Olje, gal. 95c
Gold Medal moka \$1.00
Kirkman Chipso 19c
Cleanser zastoj
Gold Cross, Lion mleko, 3 za 21c
Sveže klobase, ft. 25c
Kava, ft. 23c
Ena ribniška piščalka zastoj
Prinesli smo iz stare domovine lončene ribniške piščalke, ki jih bomo dajali zastoj z vsakim nakupom v soboto.
Govedina za juho, ... 12c
Govedina brez kosti, ft. 20c
Pork chops, ft. 25c
Se priporočamo vsem cenjenim gospodinjam.
LOUIS OSWALD
17205 Grovewood Ave.

Stanovanje se da v najem, pet sob, kopališče in klet. Stanovanje se nahaja na 60. cesti. Vprašajte na 1078 Addison Rd. (213)

Lepa priložnost

Naprodaj je moderna hiša pet sob, vse spodaj, stara 8 let, ob tlakani in plačani cesti. China kabinet, omare za knjige, ognjišče, kopališče, veliko podstrešje. Proda se za samo \$4000, takoj \$1000, drugo po \$25.00 na mesec. Vprašajte še danes po 4. uri pri

Louis Petrich
18613 Kewanee Ave.
Tel. KENmore 3198-W
Imam še več drugih hiš na prodaj po zmernih cenah.

Dekle dobi delo

za splošno hišna dela pri dobri družini. Ima tudi stanovanje. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (213)

Delo na farmah
bi rad dobil samski možič, ki je vajen konj. Pišite na Bernard Ukajanc, 1422 E. 63rd Street, Cleveland, Ohio.

Posebnosti za ta teden

Novo kislo zelje, ft. 6c
Sveža svinjska rebra, ft. 24c
Govedina za juho, ft. 16c
Pot roast, ft. 24c
Svinjske ledice, ft. 18c
Sveži vampi, ft. 12c
Teletina za pohanje, ft. 30c
Sveža svinjska plečeta, ft. 25c
Suhi goveji jeziki, ft. 34c

Imamo pristno mlado jagnjetino. Solatno olje \$1.05 galona. Se vlijudno priporočamo gospodinjam.

Anton Ogrinc
6414 St. Clair Ave

SPECIALS Friday - Saturday

Gold Cross, Carnation or Lion Milk, 10 Tall cans 65c

Town Crier or Pillsbury Flour, 24½ lb. Sack 99c

Pure Cane Sugar, 10 lb. Sack 55c

Pure Tomato Catsup, 2 14 oz. Bottles 19c

7 A. M. Coffee, 3 lbs. 53c

We Have Fresh Fish At a Low Price Today

SPECH FOOD STORE
1100 E. 63rd St.

2 sobi se odda za 1 ali 2 fanta; prost dohod in kopališče. Poizve se na 1378 E. 52nd St. (213)

Stanovanje se odda, hiša sama za sebe, 6 lepih, čistih sob, kopalnica, klet. Cena \$25.00. Vpraša se na 6414 St. Clair Ave. (212)

53 Convenient CLEVELAND TRUST BANKS

DOWNTOWN
Euclid at East 9th, Main Office
Prospect at Ontario
EAST SIDE
5703 Broadway
Broadway at Harvard
Buckeye at East 116th
Crawford at Hough
East 55th at Linwood
East 152nd at Pepper
694 East 185th
Euclid at East 57th
Euclid at East 79th
Euclid at East 105th
Euclid at Mayfield
14312 Euclid, E. C.
Euclid at Alcey
Kinsman at Lee
Lee at Tullamore
Mayfield at Lee
Miles at East 133rd
Nela Park, E. C.
St. Clair at East 40th
St. Clair at East 55th
St. Clair at East 79th
St. Clair at East 105th
St. Clair at East 125th
St. Clair at East 138th
Shaker Square
Superior at Addison
WEST SIDE
Superior at East 105th
Superior at East 123rd
Union at East 93rd
Waterloo at East 156th
Woodland at East 22nd
Woodland at East 55th
NEARBY
Bedford Painesville
Lorain Willoughby

Cleveland Trust
Ohio's Largest Bank and Trust Company
Member Federal Deposit Insurance Corporation

FORMALNA OTVORITEV

v petek 10. septembra, 1937

Cenjenemu občinstvu, prijateljem in znancem naznanjamo, da bomo nanovo otvorili gostilno v petek.

Servirali bomo Fish Fry v petek
kokošjo večerjo v soboto.

FLOOR SHOW—PRVI V NASELBINI

Postregli bomo tudi z dobro pivo in vinom. Igrala bo prvovrstna godba za ples oba večera. Vljudno vas vabimo, da se udeležite otvoritve.

FRANK JEREB (UNK)

BREE Z POINT — 1245 EAST 55th ST.
(Zadnja gostilna proti jezeru)

Išče se dekle za hišna opravila. Samo dva v družini. Dobra plača. Naslov izveste v uradu tega lista. (212)

Ignac Slapnik, st.
CVETLIČAR
6102 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 1128

TREBUŠNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE
mamo v polni zalogi. Posiljamo tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
18702 Waterloo Rd. Cleveland, O.

J. BONCHA
TRGOVINA STENSKEGA PAPIRJA
PAPIRANJE
6105 St. Clair Avenue
Tel. HENDERSON 4149

DANES
Fish Fry, 15c krožnik
Prosta zabava, raznovrstne najfinejše pijače in importirana vina.
JOHN PEZDIRTZ
16921 St. Clair Ave.
(Fri-x)

Dr. Vincent Opaskar
ZOBOZDRAVNIK—X-RAY
6402 St. Clair Ave.
Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

OBLAK MOVER
SELIMO—GARANTIRAMO
1161 E. 61st St.
HENDERSON 2730
Podružnica:
6122 St. Clair Ave.
HENDERSON 4814

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

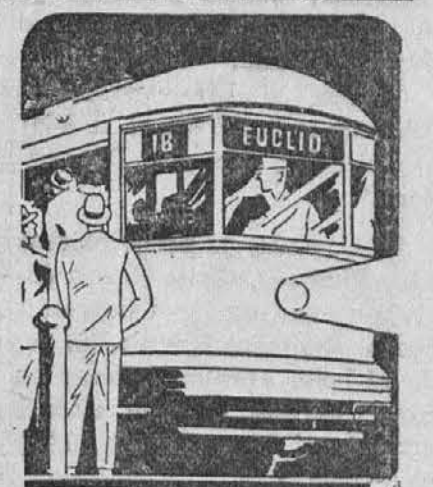
PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Zavarovalnina

VSEH VRST

Se priporočamo

HAFFNER'S
Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

CLEVELAND RAILWAY

je zopet vpeljala 50c
dijaško voznino in
2c šolarski listek

Vesela novica za starše!

50c dijaški šolski pass je veljaven na ulični železnici ali motornih busih (razen ekspresu in specialnih obratih) od 7 zjutraj do 4:30 popoldne ob šolskih dneh v smeri šolskega potovanja. Dijaki lahko kupijo 50c pass od oblasti v šoli, katero obiskujejo, toda ne na ulični železnici kot prej.

2c šolarski listek, veljaven ob šolskih dneh, od 7:30 zjutraj do 4 popoldne, se lahko kupi in rabi na ulični železnici ali motornih busih (razen ekspresu in specialnih obratih), v smeri šolskega potovanja. Ta listek je za šolarje v starosti 12 let ali manj.

CLEVELAND RAILWAY COMPANY

Pošast na barju

"Pri Bogu! Če je tako, je pa toliko na tehtnici, da bi bil marsikateri človek res pripravljen igrati desperatno igro. Še eno vprašanje, dr. Mortimer. Recimo, da bi se kaj primerilo vašemu prijatelju tukaj-le — oprostite mi to neprijetno hipotezo! — kdo bi bil potem dedič posestva?"

"Ker je Sir Rodger Baskerville, Sir Charlesov mlajši brat, umrl neporočen, bi pripadlo vse Desmondom, ki so oddaljeni bratranci. James Desmond je starejši človek in duhovnik v Westmorelandu.

"Hvala. Te podrobnosti so velike važnosti. Ali ste se že kdaj sestali z Mr. Jamesom Desmondom?"

"Da, nekdanj je prišel obiskat Sira Charlesa. On je človek do stojanstvene osebnosti in svetniškega življenja. Spominjam se, da ni hotel sprejeti ničesar od Sira Charlesa, da si slednji vtrajal pri tem, da mu nekaj da."

"In ta človek priprostelega in skromnega okusa bi bil v tem slučaju dedič Sir Charlesovega bogastva?"

"Da, on bi bil dedič posestva. In on bi podedoval tudi gotovino, če ne bi sedanj lastnik — kar bi bila seveda njegova pravica — v oporoki drugače določil."

"Ali ste naredili svojo oporoko, Sir Henry?"

"Ne, Mr. Holmes. Saj nisem imel časa za to. Saj sem šele včeraj izvedel, kako stvari stoji. Ampak v vsakem slučaju mislim, da gre naslov s posestvom in denarjem. Vsaj taka je bila želja mojega uboega strica. Kako pa naj sedanj lastnik vzpostavi slavo Baskervillevega doma, če ne bo imel denarja, ki je za to potreben? Hiša, zemljišče in denar morajo iti skupaj."

"Tako je. Well, Sir Henry, jaz popolnoma soglašam z vami, da odidete brez odloga v Devonshire. K tem stavam edino en pogoj. Sami ne smete iti tja."

"Dr. Mortimer se bo vrnil z menoj tja."

Prav. Toda dr. Mortimer ima svojo prakso, za katero se mora brigati in njegov dom je milje daleč od vašega. Z najboljšo voljo na svetu bi vam v slučaju potrebe ne mogel pomagati. Ne,

Sir Henry, z vami mora biti nekdo, zaupanja vreden mož, ki bo neprestano ob vaši strani."

"Ali je mogoče, da bi mogli vi sami z menoj, Mr. Holmes?"

"Če pride zadeva do krize, bom že skrbel, da bom osebno navzoč; toda v ožgled moje prakse je za zdaj to nemogoče. Nikakor ne morem biti odsoten iz Londona za nedoločen čas."

"Koga bi pa potemtakem priporočili?"

Holmes je položil svojo roko na svojo ramo.

"Če je moj prijatelj tukaj-le pri volji iti z vami, tedaj vam zagotovem, da si boljšega človeka ne bi mogli želeli ob svoji strani v uri potrebe. Nihče vam ne more tega z večjo gotovostjo zatrditi ko jaz."

Predlog me je zajel povsem nepričakovano, toda preden sem imel čas odgovoriti, me je Baskerville že prijel za roko ter mi jo prišel prisrčno stiskati.

"Tako je! Tako je prav od vas, dr. Watson," je rekel. "Vi vidite, kako je z menoj in veste o celi zadevi prav toliko kot jaz. Če ste res tako dobri in greste z menoj v Baskerville Hall, vam tega nikoli ne pozabim."

Izgled na dogodivščine mi je bil vedno po volji, zato sem odgovoril:

"Dobro, z veseljem grem z vami. Saj res ne vem, kako naj baš zdaj svoj čas boljše uporabim."

"In meni boste o vsem zelo skrbno poročali," je rekel Mr. Holmes. "Ko bo nastopila kriza, kar se bo prav gotovo zgodilo, vam bom dal navodila, kako vam je postopati. Menim, da bo do sobote že vse pripravljeno."

"Ali ste zadovoljni, dr. Watson?"

"Popolnoma."

"Torej v soboto, razen če ne boste drugače obveščeni, se sestanemo ob vlaku, ki odhaja ob 10:15."

Ko sva s Holmesom vstala, da se posloviva, je Sir Henry nenadoma vzkliknil ter skočil v kot sobe, odkoder je privlekel izpod neke omare rjav čevlji.

"Moj manjkajoči čevlji!" je vzkliknil.

"Hm, čudno," je pripomnil dr. Mortimer. "Pred obedom sem to sobo skrajno natančno preiskal."

"In prav tako sem storil jaz. Preiskal sem vsak palec tega prostora."

"In takrat prav gotovo ni bilo tega čevlja tu."

"V tem slučaju ga je moral torej hotelski sluga postaviti tja v čas, ko smo obedovali."

Poklicali smo nemškega natkarja, ki pa je rekel, da ne ve ničesar o čevlju. K seriji malenkostnih misterij se je torej pridružila naknadna tajna. Tekom dveh dni smo doživeli že celo število čudnih incidentov: prejem tiskanega pisma, oprežovanje črnobradega vohuna, izguba novega rjavega čevlja, izguba starega črnega čevlja, zdaj pa spet povratek novega rjavega čevlja. Ko sva se vozila nazaj proti Baker Streetu, je Holmes sedel molče v drožki in iz njegovega nagubanega čela sem spoznal, da temeljito premišljuje to zadevo. Vse popoldne in pozno v večer je sedel v svojem naslanjaču, izgubljen v svojih mislih in v oblakih tobakovskega dima.

Baš pred večerjo sta prispeli dve brzojavki. Prva se je glasila:

Pravkar sem doznal, da je Barrymore v Baskerville Hallu. Baskerville.

Druga pa:

Obiskal tri in dvajset hotelov, kakor naročeno, toda nobenega sledu o oni strani "Timesa."

Cartwright.

"Tu gresta k vragu dve mojih niti, Watson. Treba je, da se ogledava za drugim sledom."

"Se vedno nama preostaja izvošček, ki je vozil vohuna."

"Tako je. Brzojavil sem že na Registracijski urad za njegovo ime in naslov. Nikakor ne bom presenečen, če ni tole odgovor na moje vprašanje."

Zvonec, ki je zazvonil, je značil, da bo še nekaj boljšega kakor sam odgovor, kajti v sobo je stopil neki dokaj sirovo izgledajoč človek, ki je bil po vsej priliki sam izvošček.

"Iz Registracijskega urada sem prejel poročilo, da je neki gospod, ki živi na tem naslovu, poizvedoval po drožki št. 2704," je rekel. "Že sedem let vozim, pa ni bilo še besede pritožbe. Zato sem prišel naravnost sem, da vas povprašam, kaj imate proti meni?"

"Ničesar na svetu nimam proti vam, moj dobri mož," je odgovoril Holmes. "Nasprotno, pol suverena imam pripravljeno za vas, če mi boste jasno odgovorili na moje vprašanje."

"Prav rad," je odvrnil, ter se zarežal. "Kaj bi pa radi vprašali, gospod?"

"Predvsem vaše ime in naslov, v slučaju, da bi vas spet potreboval."

"John Clayton, 3 Turpey Street, Borough M. Stojšče moje drožke je pri Waterloo postaji."

Sherlock Holmes si je to za beležil.

"Nu, prav. Zdaj pa mi povejte, Clayton, vse o onem človeku, ki ste ga vozili danes in ki je ob desetih dopoldne opazoval to hišo, nato pa sledil dvema gentlemanoma navzdol po Regent Streetu."

Dobri mož je izgledal osupel in nekoliko v zadregi. "Hm, saj vam nimam ničesar poveda-

ti, kajti zdi se, da veste o njem prav toliko ko jaz," je dejal. "Resnica je, da mi je dotični gentleman dejal, da je detektiv in da nimam nikomer črhiti besedice o njem."

"Moj dobri mož, to je zelo resna zadeva in utegne se zgoditi, da se boste znašli v skrajno kočljivem položaju, če mi boste skušali kaj prikriti. Pravite, da vam je rekel, da je detektiv?"

"Da, tako je dejal."

"Kdaj vam je to rekel?"

"Ko je odhajal."

"Ali je še kaj drugega rek-

el?"

"Povedal mi je svoje ime."

Holmes me je ošinil z zmago-slavnim pogledom. "Ah, tak svoje ime vam je povedal! Kakšno ime pa vam je navedel?"

(Dalje prihodnjič)

Mrs. Dixie Graves je četrta ženska v senatu Zedinjenih držav. Na to mesto je bila imenovana na izpraznjeno mesto senatorja Hugo L. Blacka, ki je bil imenovan za vrhovnega sodnika Zedinjenih držav.

V SPOMIN

DESETE OBLETNICE SMRTI
NAŠE NEPOZABNE
HČERKE

Albine Udovich

Minilo nešteti
je že let deset,
odkar si odšla
v večnost na drug svet.

Izguba velika je bila
in še je za Teboj.

Le to nas tolaži
in lajša srce,
da se snidemo enkrat
in veselili bili spet.

Ostala žalujoča

družina Udovich

Cleveland, O., 10. sept. 1937.

Posebno naznanilo POZOR, PROSIMO!

Vloge North American banke se bodo jemale kot plačilo na pohištvo, peči, preproge, radije in električne predmete.

Obiščite to prijazno prodajalno! Postanite član našega radio kluba. Je ZASTONJ.

THE KRICHMAN & PERUSEK
FURNITURE CO.

15428-30 Waterloo Rd.
Poleg Ben Franklin 5 & 10c trgovine

ODPRTO
ZVEČER

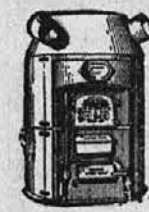
ODPRTO
NOCOJ

SVETE'S FLOWER SHOPPE
MISS FRANCES SVETE, lastnica
6120 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 4814
CVETLICE ZA VSE NAMENE
Točna postrežba — zmerne cene.

SLOVENSKO PODJETJE
BLISS ROAD COAL &
SUPPLY CO.
Najboljši premog in drva.
Pokličite KENmore 0808
22290 ST. CLAIR AVE.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

WOLFF HEATING CO.

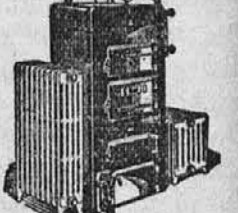

GREJNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA
VODA, AIR CONDITIONING

Popravljalni deli za vse vrste
boilerje in furnage
DO 3 LETA ZA PLACANJE

Postavite si grelni sistem in začnite
plačevati v septembru

Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik
715 East 103rd Street
Vabijo se tudi naročniki izven mesta

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI BLAGOPOKOJNE HČERKE

Alice Benčin

ki je v angeljski dobi življenja v Bogu za vedno preminula
dne 10. septembra 1935

Draga ljubljena in nezabna hčerka in sestrice. Ob Tvoji drugi obletnici močno žalostni klečimo na grobu, gladimo, truto, rosi nam oko — tužno, iz njega ni odmeva — zaklad naših src mirno sniva angeljsko spanje. Ob zori vsakega dneva nam v globokem jadu splava oko na njivo miru — k Tvojem grobu. Ko lega mrak na mater naravo, nepretrgano smo pri Tebi — stojš pred nami z nedolžnim angeljskim nasmehom, ki nam je bil nadvse ljub in drag.

Čuj, ljubka hčerka, srčno materno srce, čuj veliko bolelost Tvojega očeta in čuj hrepenenje glas Tvojih nezabnih bratcev, ki Ti ob žalostni obletnici milo kličejo: Spojš se ljubi angelj v rojstni zemlji do srečanja nad zvezdami.

John in Angela Benčina, starši:

Johnny in Stanley, bratca.

Cleveland, Ohio, 10. septembra 1937.

MANDEL'S MAY DAY

Ne hodite v mesto, naše cene so nižje kot
kjerkoli v mestu.

Naše geslo je:

We meet and beat

May Day Prices

FRIGIDAIRE električne ledenice
ELECTROLUX plinske ledenice
MAYTAG pralni stroji
GRAND kuhinjske peči
MAGIC CHEF kuhinjske peči
PHILCO radio
ZENITH radio
GRUNOW radio

Pri nas dobite poleg dobre postrežbe in
v mestu najnižje cene tudi najnižje in
ugodne plačilne pogoje.

Oglasite se pri nas in prihranili si boste
čas in denar.

MANDEL HARDWARE

15704 Waterloo Rd.

KENmore 1282

NOTTINGHAM TAVERN

SLOVENSKA GOSTILNA
ALBIN KREMŽAR, lastnik
Največelji prostor v severo-
vzhodnem Clevelandu

PIVA in LIKERJI
FISH FRY VSAK PETEK

PETE SOKACH
IN NJEGOV ORKESTER
GODBA V PETEK,
SOBOTO IN NEDELJO

Pravkar smo instalirali \$2000 mrzloten sistem za pivo, ki ima Draft-Rite sistem in velik mrzel prostor za pivo v steklenicah. Mrzlo pivo vsak čas.

18526 St. Clair Ave. KENmore 4859

Rezervirajte si že sedaj za naš

CLAMBAKE

na 25. septembra.

\$1.50, davek plačan

PREDNOSTI, KI JIH DOBITE SAMO V MAYTAG

Ne samo, da ima Maytag bogastvo v izključnih prednostih, ki so posledica hitrejšega, čistjšega in udobnejšega pranja, ampak je v vsaki podrobnosti delan iz najboljšega materiala po strokovnjakih, izkušnih v izdelavi pralnikov. Njega posebno dolga trajnost in fino delo je stvar rekorda.

Samo Maytag vam da trpežen, prostoren, iz enega kosa vlit aluminast čeber, poseben prostor za milnico, valjčni izžemalce vode, štiri poljubno premikajoče noge kakortudi druge prednosti.

NAJ VAM GA RAZKAŽEMO!

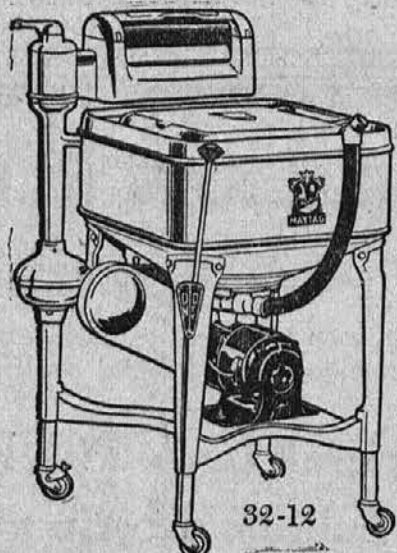
ČE SE SAM NE PRODA,
GA NE OBRZITE!

Za boljše blago in boljše cene se obrnite na
Norwood Appliance &
Furniture Co.

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika
DVE TRGOVINI:
6104 ST. CLAIR AVE.—6119 ST. CLAIR AVE.
ENDicott 3634

Vzamemo vse hranilne knjižice in dolar za dolar za North American Bank delnice

MI POPRAVLJAMO VSE IZDELKE PRALNIKOV

32-12

Model 110 Maytag je
v vsakem oziru vre-
den imena Maytag,
vendar je cena samo

\$69.50